

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

ПОПАДИЧ О.О.

**Методичні вказівки щодо проходження
педагогічної практики магістрами спеціальності
011 «Освітні, педагогічні науки»
(освітня програма «Педагогіка вищої школи»)**

Ужгород 2020

Попадич О.О. Методичні вказівки щодо проходження педагогічної практики магістрами спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (освітня програма «Педагогіка вищої школи»). Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2020. 25 с.

У методичних вказівках щодо проходження педагогічної практики магістрами спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (освітня програма «Педагогіка вищої школи») висвітлюються організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки магістрів. Подано необхідні матеріали для навчально-методичного забезпечення практики магістрів із метою опанування ними знань, умінь та навичок педагогічної діяльності, висвітлено мету та завдання педагогічної практики, описано права та обов'язки студента-практиканта, зміст та організацію педагогічної практики, наведено структуру звіту з педагогічної практики та рекомендації щодо його складання, вимоги до звітної документації, засоби діагностики та критерії оцінювання результатів педагогічної практики, завдання та зміст навчальної діяльності керівників педагогічної практики, самостійну та індивідуальну роботу магістрів під час проходження педагогічної практики, рекомендовані джерела інформації.

Видання адресоване студентам та викладачам закладів вищої освіти.

Автор-укладач:

Попадич О.О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ».

Рецензенти:

Опачко М.В., доктор педагогічних наук, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ»

Староста В.І., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ»

*Рекомендовано до друку
кафедрою загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
факультету суспільних наук
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
(протокол №1 від 31.08.2020 р.)*

ЗМІСТ

Передмова	4
1. Мета та завдання педагогічної практики	6
2. Права та обов'язки студента-практиканта	6
3. Зміст та організація педагогічної практики	7
4. Структура звіту з педагогічної практики та вимоги до звітної документації	9
5. Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів педагогічної практики	10
6. Завдання та зміст навчальної діяльності керівників педагогічної практики	11
7. Самостійна робота та індивідуальні завдання магістрів під час проходження педагогічної практики	12
8. Рекомендовані джерела інформації	13
9. Додатки	16

ПЕРЕДМОВА

Підготовка висококваліфікованих магістрів із педагогіки передбачає закріплення набутих теоретичних знань та вдосконалення педагогічних компетентностей у процесі проходження педагогічної практики безпосередньо в освітньому процесі вищої школи.

Педагогічна практика проходить у межах професійно-орієнтованих дисциплін підготовки фахівців, що забезпечуються кафедрою загальної педагогіки та педагогіки вищої школи ДВНЗ «УжНУ». Вибір дисциплін, із яких відбуватиметься педагогічна практика, здійснюється заздалегідь, відповідно до педагогічного навантаження, і узгоджено із дисциплінами, які викладає науковий керівник, або в межах тематики магістерської роботи студента.

Метою педагогічної практики є оволодіння магістрами сучасними методами, формами та засобами викладання циклу психолого-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти, практичне закріплення знань магістрів із питань організації та форм здійснення навчально-виховного процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь та навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці до навчальних занять, застосування інноваційних технологій у освітньому процесі, розвиток здатності брати участь у організації роботи кафедри, факультету, університету.

1. Мета та завдання педагогічної практики (педагогічної)

Педагогічна практика є складовою частиною професійної підготовки і важливим етапом практичної підготовки магістрів університету до професійно-педагогічної діяльності.

Метою педагогічної практики є оволодіння магістрами сучасними методами, формами та засобами викладання циклу психолого-педагогічних дисциплін у закладах вищої освіти, практичне закріплення знань магістрів із питань організації та форм здійснення навчально-виховного процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, формування вмінь та навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці до навчальних занять, застосування інноваційних технологій у освітньому процесі, розвиток здатності брати участь у організації роботи кафедри, факультету, університету.

У процесі педагогічної практики студентів за освітньою програмою «Організація дошкільної освіти» вирішуються такі **завдання**:

- поглиблення і розширення теоретичних знань із спеціальних та психолого-педагогічних дисциплін, набутих здобувачами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час практики;
- формування у магістрів психолого-педагогічних та методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі вищої школи;
- вироблення умінь застосування у педагогічному процесі вищої школи сучасних технологій і методик навчання;
- формування умінь професійного педагогічного спілкування зі студентською аудиторією;
- сприяння формуванню у магістрів досвіду викладацької роботи, вихованні у них морально-етичних якостей викладача вищої школи, творчого підходу до навчально-методичної роботи, наукової праці, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, формуванню розвитку потреби у самовдосконаленні, підвищенні своєї кваліфікації;
- формування вміння критично оцінювати лекції та практичні заняття своїх колег та робити на їх основі висновки щодо організації власної викладацької роботи;
- вироблення вмінь використання сайту електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» (<https://e-learn.uzhnu.edu.ua/>) та інших засобів інформаційно-комунікаційних технологій;
- формування «soft skills» у процесі проведення професійно-спрямованої виховної справи за темою дослідження магістра.

2. Права та обов'язки студента-практиканта

Студент проводить свою діяльність згідно з вимогами Статуту, правилами внутрішнього розпорядку ДВНЗ «УжНУ», виконує розпорядження адміністрації навчального закладу, настанови керівників педагогічної практики.

Студент-практикант має право одержувати консультації викладачів з

фаху педагогіки вищої школи, а також координатора з усіх питань проведення педагогічної практики.

Студент-практикант має право користуватися бібліотекою ДВНЗ «УжНУ» (бази педагогічної практики), навчальними кабінетами, навчальними посібниками.

Студент-практикант зобов'язаний розпочати і завершити практику у визначений термін. Під час практики студент зобов'язаний дотримуватись правил внутрішнього розпорядку навчального закладу. Студент повинен якісно виконувати роботу, передбачену програмою педагогічної практики, а також має підготувати всі необхідні звітні документи відповідно до вимог і відзвітуватись за виконану роботу.

Після закінчення практики студенти повинні подати на кафедру загальної педагогіки та педагогіки вищої школи належним чином оформлену звітну документацію. Підсумки педагогічної практики підбиваються на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

3.Зміст та організація педагогічної практики (педагогічної)

Терміни проходження. Базы практики

Згідно навчального плану практика проводиться на 1 курсі навчання.

Базою проходження педагогічної практики магістрів є кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи факультету суспільних наук УжНУ. Для проходження практики Студенти можуть бути направлені також в інші навчальні підрозділи (наприклад, коледжі), де викладаються відповідні дисципліни спеціалізації та здійснюється підготовка спеціалістів за бакалаврською програмою.

Зміст практики

На першому етапі студенти ознайомлюються із системою навчально-виховної роботи кафедри, особливостями методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри, зі студентською аудиторією, із якою вони планують проводити навчальні та виховні заняття, відвідують заняття викладачів кафедри та магістрів, які теж проходять практику, готують графік проведення залікових занять та інформують керівників практики.

Другий, основний етап, практики включає підготовку планів-конспектів навчальних занять та їх методичне забезпечення. Студенти проводять заняття згідно зі встановленим графіком. На заняттях магістрів-практикантів повинні бути присутні викладачі – керівники практики, а також інші студенти. Після кожного проведеного практикантом заняття має проводитись детальне обговорення, під час якого повинні висвітлюватись переваги чи недоліки проведеного заходу.

Під час педагогічної практики студенти ведуть щоденники, в яких записують у довільній формі зміст проведеної роботи, результати спостереження за навчально-виховним процесом, власною педагогічною діяльністю, особисті враження від педагогічної практики, побажання щодо її проведення. Щоденник є основою для написання звіту про практику.

У співпраці із кураторами академічних груп проводять професійно-спрямоване виховне заняття за темою дослідження студента.

На третьому, заключному етапі практики студенти готують звітну документацію про проходження практики.

Підбиття підсумків педагогічної практики.

На підставі аналізу звітної документації, керівник практики надає студенту заключну оцінку з педагогічної практики. Оцінка відображає якість проведеної практикантом роботи за усіма її змістовними частинами. Звіт студента заслуховується на засіданні кафедри, за якою закріплений здобувач, на підставі чого кафедра приймає рішення щодо **атестації** здобувача за підсумками педагогічної практики.

При оцінюванні практики враховується:

1 етап. Участь у роботі установчої конференції.

2 етап. Зміст роботи студента під час проходження практики (охоплює наступні напрямки роботи):

а) ознайомлення зі системою навчально-виховної роботи кафедри, особливостями методичної, наукової та організаційної роботи викладачів кафедри, із студентською аудиторією, з якою вони будуть проводити навчальні та виховні заняття;

б) відвідування занять викладачів кафедри та магістрів, які теж проходять практику;

г) написання конспектів, планів-конспектів навчальних та виховних занять;

д) проведення залікових навчальних занять (1 лекція, 1 практичне (семінарське) заняття);

е) проведення професійно-спрямованого виховного заняття за темою дослідження студента.

3 етап. Своєчасність подання та точність оформлення звітної документації:

- щоденник практики;

- звіт про практику;

- плани-конспекти проведених навчальних занять;

- план-конспект проведеного професійно-спрямованого виховного заняття за темою дослідження;

- відгук керівника практики.

Під час педагогічної практики студенти повинні:

• ознайомитися: із навчально-методичною та науковою роботою кафедри, на якій проводиться практика; з програмно-методичним забезпеченням навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття практикантом; із специфікою методики роботи викладачів;

• вивчити: навчальні програми дисципліни, з якої будуть проводитися практичні, семінарські, лабораторні заняття чи лекції;

• формувати навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності: відвідувати заняття викладачів кафедри; розробити розгорнуті плани-конспекти лекційного, практичного чи семінарського заняття з навчальної дисципліни відповідно до робочої навчальної програми; провести одне залікове заняття; провести

професійно-спрямовану виховну справу за темою магістерського дослідження студента.

Організація практики

У перший день практики проводиться установча конференція, на якій студентам повідомляють мету і завдання практики, її тривалість, види і форми педагогічної діяльності, порядок обліку та оцінювання їхньої роботи.

Складання індивідуального плану роботи студента-практиканта.

Для проходження практики студент разом із керівником обирають навчальну дисципліну для проведення занять. Графік роботи магістрів складається відповідно до розкладу навчальних дисциплін за погодженням із професорсько-викладацьким складом відповідної кафедри.

4. Структура звіту з педагогічної практики та вимоги до звітної документації

Звіт повинен складатись зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основна частина містить 4 розділи:

I – *знайомство з організацією освітнього процесу у вищій школі.* Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію навчального-виховного процесу факультету, з нормативно-правовими актами, що регламентують організацію освітнього процесу в університеті; ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, зі системою навчально-методичної документації кафедри. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з науковим керівником. У розділі необхідно подати характеристику документів, якими керується кафедра у своїй повсякденній роботі, коротку характеристику Закону про вищу освіту України;

II – *вивчення педагогічного досвіду викладачів кафедри під час відвідування аудиторних занять із навчальних дисциплін.* Участь у підготовці критеріїв оцінювання якості різних видів робіт студентів у межах повсякденних навчальних курсів керівника практики. Ознайомлення із літературою та методичними розробками навчального курсу згідно з програмою та тематичним планом предмета. У розділі подати сітку відвідування занять та характеристику роботи викладача за критеріями:

- а) способи структурування і представлення навчального матеріалу;
- б) методи активізації навчальної діяльності;
- в) особливості професійної риторики.

III – *самостійне проведення занять практикантом.* Підготовка плану-конспекту залікових занять та його затвердження керівником практики. Самостійне проведення лекційного та практичного (семінарського) занять із студентами відповідно до індивідуального плану. Надати сітку проведених занять, методичну розробку проведених занять (зміст лекції, текст лекції, список використаних джерел), її презентацію в Power Point; рецензію – відгук на проведене заняття керівника практики. Проведення професійно-спрямованого виховного заняття за темою дослідження студента;

IV – *самоаналіз та оцінка якості проведення власного заняття студентами-практикантами.*

Самоаналіз.

Підготовка звітної документації про проходження практики. Захист студентами звіту педагогічної практики відбувається перед членами комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету. Підсумки педагогічної практики обговорюються на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи під час проміжної атестації магістрів, а загальні підсумки затверджуються на засіданні вченої ради факультету суспільних наук.

Після завершення практики студенти звітують про її виконання та складають диференційований залік. Звіт про проходження студентської педагогічної практики повинен містити відомості про виконання усіх розділів програми практики у відповідності до індивідуального плану студента.

Підбиття підсумків педагогічної практики проводиться шляхом:

1. Аналізу звітної документації магістрів.
2. Виведення диференційованої оцінки за практику для кожного студента-практиканта.

5.Засоби діагностики та критерії оцінювання результатів педагогічної практики

Після завершення педагогічної практики подаються такі звітні документи:

- щоденник практики;
- звіт про практику;
- плани-конспекти проведених навчальних занять;
- план-конспект проведеного професійно-спрямованого виховного заняття за темою дослідження;
- відгук керівника практики.

Форми та методи контролю

Поточний контроль здійснюється керівником практики впродовж проходження студентами педагогічної практики шляхом аналізу та оцінки їх систематичної роботи, залікових навчальних та виховних занять. Підсумковий контроль здійснюється у кінці проходження практики шляхом оцінювання цілісної систематичної педагогічної діяльності магістрів упродовж конкретного періоду. При виставленні диференційованої оцінки студенту враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього викладача, якість виконання завдань практики, рівень оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до студентів, акуратність, дисциплінованість, якість оформлення документації та своєчасність її подання.

Критерії оцінювання

Педагогічна практика магістрів оцінюється за всіма видами діяльності відповідно до розробленої системи балів.

№	Види роботи	Кількість балів (максимальна)
1	Підготовка та проведення лекційного заняття.	30
2	Конспект лекції.	10
3	Підготовка та проведення практичного (семінарського) заняття.	20
5	Підготовка плану-конспекту та проведення професійно-спрямованого виховного заняття за темою дослідження Студента.	10
6	Звіт. Оформлення документації.	15
7	Доповідь і захист практики.	15
Разом:		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6.Завдання та зміст навчальної діяльності керівників педагогічної практики

Загальне керівництво та контроль за проходженням практики студента покладається на керівника практики та завідувача кафедри, за якими закріплений студент. Завідувач кафедри, за котрим закріплений магістр, бере участь у захисті звіту про проходження практики.

Керівники педагогічної практики забезпечують: виховання у магістрів стійкого інтересу до викладацької діяльності, потреби у фаховій і педагогічній самоосвіті; закріплення, поглиблення та синтезування фахових, психолого-педагогічних, методичних знань і мовних умінь у процесі розв'язання конкретних навчальних завдань; участь та ознайомлення студента з сучасним станом навчально-виховної роботи у вищих навчальних закладах; вироблення

творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності викладача у вищій школі.

Керівники педагогічної практики виконують такі види діяльності: вирішують організаційні питання, пов'язані з педагогічною практикою; надають студентам консультації з питань змісту і планування навчальних занять; організовують та контролюють підготовку до лекційних, практичних і семінарських занять, відвідування і аналіз навчальних занять та позанавчальних заходів; проводять семінари з фахових дисциплін, на яких демонструють методичні прийоми викладання та проводять аналіз їх за участю магістрів; перевіряють документацію, аналізують звіти практикантів.

7. Самостійна робота та індивідуальні завдання магістрів під час проходження педагогічної практики (педагогічної)

Самостійна робота:

Ознайомлення із нормативними документами, що регламентують організацію навчального-виховного процесу факультету, з нормативно-правовими актами, що регламентують організацію освітнього процесу в університеті;

Ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, зі системою навчально-методичної документації кафедри.

Ознайомлення із літературою та методичними розробками навчального курсу згідно з програми та тематичним планом предмета.

Підготовка плану-конспекту лекційного заняття та затвердження його у керівника практики.

Підготовка плану-конспекту семінарського / практичного заняття та затвердження його у керівника практики.

Самостійне проведення лекційних та практичних занять із студентами згідно із індивідуальним графіком. Самоаналіз.

Проведення професійно-спрямованої виховної справи за темою дослідження Студента.

Консультативна робота зі студентами.

Індивідуальні завдання:

1. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з науковим керівником.

2. Вивчення досвіду викладання психолого-педагогічних дисциплін під час відвідування аудиторних занять викладачів кафедри

3. Участь у підготовці критеріїв оцінювання якості різних видів робіт студентів у межах повсякденних навчальних курсів керівника практики.

4. Проведення психолого-педагогічного дослідження із метою вивчення психологічних вікових та індивідуальних особливостей студентів групи.

5. Індивідуальні завдання дослідницького характеру, зв'язані з тематикою дослідження.

6. Підготовка звітної документації про проходження практики.

8.Рекомендовані джерела інформації

1. Бех І. Д. Виховання особистості : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : Либідь, 2008. 838 с.
2. Дичківська, І.М. Інноваційні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ : Академвидав, 2004. 352с.
3. Інноваційні технології навчання : навч. посібн. для студ. вищих технічних навчальних закладів / упо. Волобуєва С.В. Київ : НТУ, 2017. 172 с.
4. Кондрашова Л. В. Методика організації виховної роботи в сучасній школі: навчальний посібник. Кривий Ріг : КДПУ, 2008. 187 с.
5. Онищенко В.Д. Фундаментальні педагогічні теорії : монографія. Львів : Норма, 2014. 356 с.
6. Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / за ред. В. Кременя. Київ : ТОВ "Видавниче підприємство "ЕДЕЛЬВЕЙС", 2013. 460 с.
7. Освітні технології: навчально-методичний посібник. / за ред. О. Пехоти. Київ : А.С.К., 2004. 255 с.
8. Перелік навчальної літератури, програм рекомендованих МОН України
https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFwaPO_ZVWwhAkOFGGutGpmC8/edit#gid=1947501369
9. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775>
10. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/>
11. Попадич О. О. Особливості правового виховання майбутніх педагогів вищої школи у контексті інформатизації освітнього процесу. *Virtus: Scientific Journal / Editor-in-Chief M.A. Zhurba. March № 12, 2017. P. 150-154.*
12. Попадич О.О. Теорія і практика вищої професійної освіти : методичний комплекс з навчальної дисципліни. Ужгород : ДЗВО «УжНУ», 2016. 44 с.
13. Попадич Олена. Актуальні питання підготовки магістрів з педагогіки вищої школи. *LAP LAMBERT Academic Publishing is a trademark of International Book Market Service Ltd., member of OmniScriptum Publishing Group 17 Meldrum Street, Beau Bassin 71504, Mauritius Printed at: see last page P. 73*
14. Становлення і розвиток науково-педагогічних шкіл: проблеми, досвід, перспективи : зб. наук. праць / за ред. В. Кременя, Т. Левовицького. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2012. 692 с.
15. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. / за ред. О.І.Пометун. Київ : Видавництво А.С.К., 2004. 192 с.
16. Фіцула М. М. Педагогіка : навч. пос. 2-ге вид., перероб. та допов. Київ : Академвидав, 2006. 560 с.
17. Ярошук Л. Г. Теорія та методика виховання : навч. посіб. Бердянськ, 2017. 374 с.

Нормативно-правові документи:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.07.2020).
2. Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді : Указ Президента України від 12.06.2015 р. № 334/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/334/2015> (дата звернення: 15.07.2020).
3. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19> (дата звернення: 15.07.2020).
4. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 15.07.2020).
5. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування

загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року : Розпорядж. Каб. Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р : станом на 22 серп. 2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-p> (дата звернення: 15.07.2020).

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми виховного простору: пошук, інновації, підходи : монографія / за заг. ред. Товканець Г. В. Мукачів. держ. ун-т. - Мукачево : МДУ, 2017. 261 с.
2. Актуальні проблеми педагогічної науки : *Матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Миколаїв, 10–11 листопада 2017 р.) / ГО «Інститут інноваційної освіти»; Науково-навчальний центр прикладної інформатики НАН України. / у 2-х ч. Миколаїв : ГО «Інститут інноваційної освіти», 2017. Ч. 2. 112 с.*
3. Баханов К.О. Інноваційні системи, технології та моделі навчання історії в школі. Запоріжжя : Просвіта, 2000. 159 с.
4. Гайворонська, Н. Новітні технології навчання. *Освіта. Технікуми, коледжі*. 2008. № 2. С. 45–47.
5. Гуменюк О. Психологія інноваційної освіти: теоретико-методологічний аспект. Тернопіль : Економічна думка, 2007. 385 с.
6. Добрянський І. Особливості, способи і прийоми організації активно-діалогічного навчання (з досвіду роботи). *Педагогіка і психологія*. 2007. № 1. С. 47-54.
7. Дубасенюк О.А. Інноваційні освітні технології та методики в системі професійно-педагогічної підготовки. *Професійна педагогічна освіта: інноваційні технології та методики: монографія* / за ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. С. 14-47.
8. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. – Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1040 с.
9. Мельничук С.Г. Педагогіка (Теорія виховання): навчальний посібник. Київ : Видавничий дім «Слово», 2012. 288 с.
10. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
11. Пономарьова Г. Ф., Бабакіна О. О., Беляєв С. Б. Нові педагогічні технології : навчальний посібник. Харків : «Основа», 2013. 280 с.
12. Попадич О. О. Методика активізації дослідницької та проектної діяльності майбутніх педагогів вищої школи під час навчання у вищому навчальному закладі. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 16. Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики*. Вип. 28 (38) / за наук. ред. Н. В. Гузій. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. С. 128-133.
13. Попадич О. О. Пізнавальна активність студентів як фактор формування професійної компетентності майбутніх педагогів вищої школи. *Матеріали XXXI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»*. Переяслав-Хмельницький, 2017. Вип. 31. С. 179-181.
14. Попадич О.О. Дослідницьке навчання як засіб формування виробничих функцій майбутнього педагога вищої школи. *Наук. вісник Ужгородського національного ун - ту. Серія : «Педагогіка. Соціальна робота»* / гол. ред. І. В. Козубовська. 2017. Вип. 1(40). – С. 223-226.
15. Попадич О.О. Принципи формування навичок, умінь та комунікативних якостей ділового мовлення майбутніх педагогів вищої школи. *Формування особистості в багатоступеневій освіті: досвід, реалії, перспективи : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Умань, 27-28 вересня 2017 р.)* / ред. кол. О. А. Комар та ін. Умань : «Візаві», 2017. С. 127-131.
16. Попадич О.О. Теоретичні основи виховної роботи з майбутніми педагогами вищої школи у вищому навчальному закладі. *Наук. вісник Ужгородського національного ун - ту. Серія : «Педагогіка. Соціальна робота»* / гол. ред: І. В. Козубовська. 2017. Вип. 2(41). С. 206-209.
17. Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Ужгородський національний університет» URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/> (дата звернення: 22.07.2020).

18. Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/11775> (дата звернення: 22.07.2020).
19. Поясик О. І. Методика виховної роботи : навчальний посібник. Івано-Франківськ : Видавництво Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2011. 202 с.
20. Староста В. І., Попадич О. О. Деякі чинники адаптації студентів-першокурсників в умовах класичного університету. Ukrainian Journal of Educational Studies and Information Technology, 2018. Vol. 6. No. 2. pp. 16-26

Електронні інформаційні ресурси

1. Paidagogos. URL: <https://paidagogos.com> (дата звернення: 15.07.2020).
2. Афоризми. URL: http://www.foxdesign.ru/aphorism/author/author_m.html (дата звернення: 15.07.2020).
3. Електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>. (дата звернення: 14.07.2020).
4. Інститут модернізації змісту освіти. URL: <https://lib.imzo.gov.ua> (дата звернення: 15.07.2020).
5. Методичний матеріал. URL: <http://www.metodportal.net> (дата звернення: 15.07.2020).
6. Наукова бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <http://www.lib.uzhnu.edu.ua/>. (дата звернення: 14.07.2020).
7. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 15.07.2020).
8. Педагогіка. URL: <https://pedagogika.at.ua> (дата звернення: 15.07.2020).
9. Сайт електронного навчання ДВНЗ «Ужгородський національний університет». URL: <https://e-learn.uzhnu.edu.ua/> (дата звернення: 15.07.2020).
10. Словник-хрестоматія педагогічних понять. Загальні основи педагогіки, теорія виховання, дидактика, школознавство. URL: <https://ukrreferat.com/chapters/pedagogika/slovník-hrestomatiya-pedagogichnih-ponyat-zagalni-osnovi-pedagogiki-teoriya-vihovannya-didaktika-shkoloznavstvo.html> (дата звернення: 15.07.2020).
11. Українська педагогіка. URL: <http://ukped.com> (дата звернення: 15.07.2020).
12. Учительський журнал on-line. URL: <http://teacherjournal.in.ua> (дата звернення: 15.07.2020).

Додатки

Додатки А

Додаток А 1

Зразок оформлення титульної сторінки звітної документації

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Реєстраційний № _____

Дата _____

Виконав(ла):

Студент (ка) _____ курсу

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

_____ форми навчання

Залікова книжка № _____

З В І Т

про проходження педагогічної практики (педагогічної)

у ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

на кафедрі загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

(база проходження практики)

Спеціальність: 011 «Освітні, педагогічні науки»

Орієнтовна схема звіту

Звіт повинен складатись зі вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Основна частина містить 4 розділи:

I – *знайомство з організацією освітнього процесу у вищій школі.* Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують організацію навчального-виховного процесу факультету, з нормативно-правовими актами, що регламентують організацію освітнього процесу в університеті; ознайомлення з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри, з системою навчально-методичної документації кафедри. Складання індивідуального плану проходження практики та узгодження його з науковим керівником. У розділі необхідно надати характеристику документів, якими керується кафедрал своєї поточній роботі, коротку характеристику закону про вищу освіту України;

II – *вивчення педагогічного досвіду викладачів кафедри під час відвідування аудиторних занять з навчальних дисциплін.* Участь у підготовці критеріїв оцінювання якості різних видів робіт студентів в межах поточних навчальних курсів керівника практики. Ознайомлення із літературою та методичними розробками з навчального курсу згідно програми та тематичного плану предмета. У розділі подати сітку відвідування занять та характеристику роботи викладача за критеріями:

- а) способи структурування і представлення навчального матеріалу;
- б) методи активізації навчальної діяльності;
- в) особливості професійної риторики.

III – *самостійне проведення занять практикантом.* Підготовка плану-конспекту залікового заняття та його затвердження керівником практики. Самостійне проведення лекційних та/чи практичних занять із студентами відповідно до індивідуального плану. Надати сітку проведених занять, методичну розробку проведених занять (зміст лекції, текст лекції, список використаних джерел), її презентацію в Power Point; рецензію – відгук на проведене заняття керівника практики. Проведення професійно-спрямованої виховної справи за темою дослідження Студента;

IV – *самоаналіз та оцінка якості проведення власного заняття студентами-практикантами.*

Самоаналіз.

У «ЗВІТІ» студент зазначає:

- строк (терміни проходження) практики;
- результати ознайомлення з роботою кафедри, зокрема, щодо її завдань та напрямків діяльності;
- результати ознайомлення з робочими і навчальними програмами, навчально-методичними комплексами дисциплін, з яких студенти проводили навчальні заняття (аналіз навчально-методичного забезпечення дисципліни);
- результати вивчення наукової, навчальної та методичної літератури з дисципліни (дисциплін), з яких практиканти проводили заняття: стан

забезпечення дисципліни та підручниками, посібниками, іншою літературою, їх доступність для студентів;

- факультет, група (групи), в яких Студент проходив практику (проводив лекційні та семінарські заняття);

- перелік тем лекційних і семінарських занять, проведених керівником практики та/або провідними фахівцями кафедри, які відвідав Студент з вказівкою дати відвідування;

- групи, дати, час та теми лекційних і семінарських занять, проведених іншими студентами, які відвідав Студент;

- аналіз одного з відвіданих занять, проведених іншими студентами, яке відвідав Студент;

- перелік лекційних і семінарських занять з вказівкою групи, дати, часу та тем, які провів Студент;

- пропозиції щодо покращення організації навчально-виховного процесу на факультеті, пропозиції щодо оптимізації роботи кафедри тощо.

Додаток А 3

Зразок оформлення титульної сторінки лекції

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ЛЕКЦІЯ

з _____
(назва навчальної дисципліни)

ТЕМА

(номер і назва теми)
Для студентів _____

(назва навчального закладу, факультету, курсу)

Укладач:

(ПІБ Студента)
Обговорено та ухвалено: (оцінка в балах) _____
(прізвище та підпис керівника практики)

Ужгород 20 _____

Додаток А 4

Зразок оформлення тексту лекції

Вид лекції: _____

Дидактичні цілі: _____

Навчальні: _____

Розвиваючі: _____

Виховні: _____

Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки: _____

Забезпечуючі дисципліни: _____

(дати перелік дисциплін, що передували вивченню курсу, і створили навчальні засади для даної теми)

Забезпечувані дисципліни: _____

(перелічити дисципліни, які будуть вивчатися в майбутньому, і для яких матеріали даної лекції стануть базовими)

Навчально-методичне забезпечення лекції: _____

Наочність: _____

(перелік наочних засобів, що планується застосувати)

Технічні засоби навчання: _____

План лекції:

Рекомендована література:

(повна назва джерел із зазначенням сторінок)

Далі викладається «текст лекції»

відповідно до плану із зазначенням пунктів та їх формулюванням з орієнтацією на охарактеризовану нижче структуру:

I. Вступна частина (до 10 хв.):

- привітання викладача із студентами, встановлення контакту з аудиторією;
- повідомлення теми лекції, позитивна мотивація її вивчення;
- визначення місця і ролі теми лекції в системі знань з відповідного предмета та в цілому в педагогіці;
- встановлення зв'язку з раніше вивченим матеріалом;
- повідомлення студентам плану лекції та характеристика рекомендованої літератури.

II. Основна частина (до 65 хв.):

- висвітлення кожного питання за планом лекції;
- встановлення логічного зв'язку між питаннями плану;
- встановлення зворотних зв'язків з аудиторією;
- встановлення міжпредметних зв'язків;
- акцентуація уваги на основні категорії та поняття теми, їх визначення;
- встановлення зв'язку теорії з практикою, навчання з життям та майбутньою професійною діяльністю студентів.

III. Заключна частина (до 5 хв.):

- узагальнення та систематизація, висновки з викладеного матеріалу.

Орієнтовна схема аналізу (самоаналізу) лекції

Зазначається дата, факультет, група, час проведення лекції.

Зміст лекції слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- науковість, відповідність сучасному розвитку науки, зіставлення різноманітних концепцій;
- активізація мислення студентів, формулювання проблемних питань (завдань);
- визначення значущості матеріалу для майбутньої професії (професійна спрямованість);
- встановлення внутрішньо предметних та міжпредметних зв'язків.

Методику проведення лекції слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- формулювання теми та мети лекційного заняття, повідомлення плану та характеристика рекомендованої літератури;
- чітка структура лекції, логіка, доступність, аргументованість викладу матеріалу, виокремлення основних інформаційних складових навчального матеріалу;
- узагальнення та систематизація (висновки);
- використання наочності, ТЗН, інформативно-комунікативних технологій (інших методів навчання – вказати, які саме);
- зміни темпу викладу (наприклад, під час викладу найбільш важливого матеріалу, темп викладу уповільнюється, голос підвищується);
- використання прийомів підтримки уваги (цікаві приклади, жарти, риторичні питання).

Особистість лектора слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- рівень володіння навчальним матеріалом (вільно володіє матеріалом, читає матеріал з конспекту);
- уміння триматися перед аудиторією (утримувати увагу аудиторії);
- якість мовлення (правильність мовлення, дикція, емоційність викладу тощо);
- зовнішній вигляд та інші показники.

Результати лекції слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- досягнення цілей лекції (досягнуто / не досягнуто);
- інформативність (інформаційна цінність) лекції.

Додаток А 5

Зразок оформлення титульної сторінки семінарського заняття

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

План-конспект семінарського заняття

(назва навчальної дисципліни)

ТЕМА

(номер і назва теми)

Для студентів _____

(назва навчального закладу, факультету, курсу)

Розробив:

(ПІБ Студента)

Обговорено та ухвалено: (оцінка в балах) _____

(прізвище та підпис керівника практики)

Ужгород 20 _____

Додаток А 6

Зразок оформлення плану-конспекту семінарського заняття

Дата проведення: _____

Місце проведення (факультет, аудиторія): _____

Тривалість проведення: _____

Група: _____

Дидактичні цілі:

Навчальні: _____

Розвиваючі: _____

Виховні: _____

Міжпредметні та міждисциплінарні зв'язки:

Забезпечуючі дисципліни: _____

(дати перелік дисциплін, що передували вивченню курсу, і створили навчальні засади для даної теми)

Забезпечувані дисципліни: _____

(перелічити дисципліни, які будуть вивчатися в майбутньому, і для яких матеріали даної лекції стануть базовими)

Навчально-методичне забезпечення лекції:

Наочність: _____

(перелік наочних засобів, що планується застосувати)

Технічні засоби навчання: _____

План семінарського заняття:

1. _____

2. _____

3. _____

Рекомендована література:

(повна назва джерел із зазначенням сторінок)

Далі викладається «хід заняття»

відповідно до плану із зазначенням пунктів та їх формулюванням з орієнтацією на охарактеризовану нижче структуру:

I. ОРГАНІЗАЦІЙНА ЧАСТИНА (до 5-ти хв.):

- привітання викладача із студентами;
- виявлення відсутніх;
- перевірка готовності групи до заняття.

II. ПОВІДОМЛЕННЯ ТЕМИ, МОТИВАЦІЯ І СТИМУЛЮВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ (до 5-ти хв.):

- повідомлення теми та мети заняття;
- позитивна мотивація вивчення теми (проведення бесіди щодо мотивації та професійної спрямованості та значущості теми);
- нагадування плану заняття (теоретичні та практичні завдання, запитання).

III. ОБГОВОРЕННЯ ПИТАНЬ (до 65-ти хв.):

- відповідно до плану обговорюються питання семінару (виклад матеріалу, який підлягає обговоренню і засвоєнню студентами).

IV. ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ (1-2 хв.).

V. Узагальнення та систематизація (підбиття підсумків) (до 5-ти хв.).

Vi. Повідомлення домашнього завдання (до 5-ти хв.).

Додаток А 7

Орієнтовна схема аналізу (самоаналізу) семінарського заняття

Зазначається дата, факультет, група, час проведення заняття.

Зміст слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- науковість, відповідність сучасному розвитку науки, зіставлення різноманітних концепцій;

- активізація мислення студентів, формулювання проблемних питань (завдань);

- визначення значущості матеріалу для майбутньої професії (професійна спрямованість);

- встановлення внутрішньо-предметних та міжпредметних зв'язків.

Методику проведення заняття слід аналізувати за такими критеріями (параметрами):

- формулювання теми та мети, повідомлення плану, та характеристика рекомендованої літератури;

- чітка структура розгляду матеріалу, виокремлення основних інформаційних складових навчального матеріалу;

- узагальнення та систематизація (висновки);

- використання наочності, ТЗН, інформативно-комунікативних технологій;

- використання прийомів підтримки уваги (цікаві приклади, жарти, риторичні питання);

- стимулювання творчого, критичного мислення студентів, спонукання до висловлювання особистої позиції та формування вмінь її обґрунтовувати;

- наявність прямих та зворотних зв'язків з аудиторією.

Особистість викладача слід аналізувати за такими критеріями

(показниками):

- володіння навчальним матеріалом (вільно володіє матеріалом, читає матеріал з конспекту);
- уміння триматися перед аудиторією (утримувати увагу аудиторії);
- якість мовлення (нормативність мовлення, дикція, емоційність викладу тощо);
- зовнішній вигляд.

Результати заняття слід аналізувати за такими критеріями (показниками):

- досягнення цілей заняття (досягнуто / не досягнуто);
- інформативність (інформаційна цінність).

Додатки Б

Додаток Б 1

Структура звіту про проведену в групі виховну роботу

Загальні відомості (ЗВО, академічна група, кількість студентів (кількісне співвідношення, органи самоврядування, актив, коло інтересів), прізвище куратора).

Особливості виховної роботи в академічній групі (загальна проблема виховання, над якою працює група; пріоритет та напрями виховної роботи: констатацію фактів проілюструвати прикладами, назвами тем виховних справ тощо).

Перелік та короткий самоаналіз проведених студентом виховних заходів (індивідуальні та групові бесіди; кураторська година, екскурсії тощо).

Аналіз стану сформованості академічної групи як колективу та пошук способів оптимізації цього процесу.

Загальні висновки та Ваші пропозиції щодо вдосконалення виховної роботи в даній академічній групі.

Додаток Б 2

Психолого-педагогічні вимоги до диспуту

За українським педагогічним словником диспут – це спір на наукову чи іншу тему, що відбувається перед аудиторією.

Диспут - це міркування, суперечка, полеміка, боротьба думок, зіткнення різних точок зору, оцінок. Це активна, зацікавлена розмова, учасники якої хочуть розібратися в обговорюваних питаннях.

Пошук істини йде шляхом вільного обміну думками, що дозволяє кожному учаснику диспуту критично оцінити як свій погляд, так і погляди опонентів на обговорювану проблему. Диспут, дискусія сприяють розвитку критичного мислення, уміння аналізувати, доводити, спростовувати, переконувати, а отже, формують певне ставлення до світу.

Підготовка до диспуту

1. Вибір теми, її чітке формулювання, як правило у формі питання, постановка проблеми.

Наприклад: «Що значить бути сучасним педагогом?», «Навчання: традиційне чи інноваційне?» і т.д. Як правило, студенти пропонують обрати найактуальнішу тему для даного колективу.

Темою диспуту можуть бути книги, вистава, телепередача, стаття в газеті тощо.

Куратору необхідно визначити і сформулювати виховні, розвиваючі і пізнавальні завдання.

2. Складання плану підготовки і проведення диспуту, який включає: визначення кількості питань (5-6), розподіл доручень (вибір ведучих, підбір змісту матеріалу для обговорення, вивчення рекомендованої літератури, індивідуальні і групові бесіди з студентами, ведучим, організація виставки книг з теми, випуск стінної газети, написання творів, анкетування, оформлення приміщення для проведення диспуту).

Особливу увагу слід звернути на зміст і форму оголошення (чіткість питань для обговорення), правильний тон звернення до студентів: «Що ти думаєш про...?», «Давайте посперечаємося на тему...»

Оформлення приміщення передбачає обов'язкову наявність афоризмів, прислів'їв, приказок, висловів видатних діячів з обговорюваної проблеми.

Структура (хід) диспуту

1. Створення емоційного настрою (музика, яскраве вступне слово ведучого).

2. Вступне слово ведучого повинно бути коротким, відобразити суть теми, висловлювати питання, винесені на обговорення.

Ведучий, як правило, авторитетна людина, що добре розбирається в поставленій проблемі, володіє словом і т.п.

Ведучий пояснює правила диспуту, привертає увагу учасників, викликає їх на суперечку, змальовує 1-2 ситуації з конкретними вчинками реальних людей.

Він уважно вислуховує виступ кожного, не перериває репліками, не дає оцінок, не намагається робити узагальнення, стежить за ходом диспуту, тактовно розвиває різні точки зору, акцентує увагу на основній.

У своєму завершальному слові ведучий висловлює загальну думку, якої дійшли учасники диспуту в процесі суперечки.

3. Обговорення питань, винесених на диспут.

Виступаючі повинні дотримуватись наступних вимог:

- розкрити тему;
- дотримуватись логіки в розкритті теми;
- аргументувати висунуті положення;
- тактовно спростовувати твердження свого опонента;
- не нав'язувати своєї думки;
- пам'ятати, що головне в диспуті – аргументи, а не вигуки, жести, міміка і т.п.

4. Завершальне слово ведучого, який відповідає на незрозумілі

питання, підтримує правильні вислови, тактовно вказує на помилковість суджень і робить загальні висновки.

Щоб краще пізнати студентів вузу, проведіть спостереження і співвіднесіть побачене з картою вихованості.

Зразок оформлення конспекту виховної справи

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
Факультет суспільних наук

Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

ТЕМА: « _____ »

План-конспект залікової виховної справи

у _____ групі _____ ЗВО

П.І.Б. _____

Дата проведення: “ _____ ” _____ 20 _____ р.

Оцінка куратора академічної групи: _____ (підпис)

Ужгород 20 _____

Структурні елементи конспекту виховної справи

МЕТА:

Виховна –

Навчальна –

Розвиваюча –

ЗАВДАННЯ:

1.

2.

3. ...

ФОРМА ПРОВЕДЕННЯ: диспут.

ОБЛАДНАННЯ:

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ студентів:

1.

2. ...

ПЛАН.

1.

2.

3.

МЕТОДИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПІДГОТОВКИ: (як була обрана тема, в чому полягала сутність підготовки Студента та студентів групи тощо).

ХІД ВИХОВНОЇ СПРАВИ (детальний виклад фактичного матеріалу – розгорнутий конспект заходу).

ВИКОРИСТАНА ЛІТЕРАТУРА Студентом (оформлення згідно встановлених вимог).

ВИСНОВКИ (підсумок заходу).

САМОАНАЛІЗ ПРОВЕДЕНОЇ ВИХОВНОЇ СПРАВИ (використовуючи схему аналізу виховної справи (Додаток Б 4)

ОЦІНКА ТА ПІДПИС куратора академічної групи (ставиться на титульній

Орієнтовна схема самоаналізу виховної справи

Аналіз вихідних даних, що зумовило вибір даної теми виховної справи, актуальність її для студентів цієї академічної групи.

Мета виховної справи (виховна, пізнавальна, розвиваюча).

Форма проведення виховної справи (диспут), педагогічна доцільність вибору форми для реалізації поставленої мети..

Готовність до проведення виховної справи: як відбулося попереднє ознайомлення студентів з темою і метою виховної справи, їх участь у підготовчій роботі, підбір літератури, наочності, обладнання, технічних засобів, оформлення приміщення.

Аналіз проблемних педагогічних ситуацій з якими зіткнулися на підготовчому етапі.

Вступна частина заходу: мотивація спільної діяльності куратора і студентів у ході виховної справи, способи активізації студентського колективу на початку роботи.

Характеристика змісту використаного матеріалу: актуальність матеріалу, спрямованість його на забезпечення мети, відповідність віковим особливостям, рівню розвитку, вихованості студентів, запитам та інтересам даного колективу, повнота і послідовність викладу, емоційність, доступність матеріалу; роз'яснення нових термінів і понять; правильність і обґрунтованість висновків, рекомендації студентам щодо самовиховання.

Характеристика методів і прийомів роботи: які конкретно методи і прийоми застосовано, їх педагогічна доцільність і спрямованість на реалізацію мети; різноманітність засобів виховання.

Педагогічна майстерність: уміння володіти собою, ставлення до студентів, стиль педагогічного спілкування, організаторські уміння, педагогічний такт, культура мовлення.

Заключна частина заходу: проведення колективного аналізу, активність студентів у висловлюванні пропозицій, загальні висновки, програма подальших дій.

При проведенні заходу а) було цікавим (завдяки чому?); б) менш вдало пройшло (чому?); в) було складно (Що? Як подолати?);

Загальні висновки: досягнення мети, вплив заходу на розвиток свідомості, почуттів і волі, прищеплення моральних якостей, формування культури, світогляду студентів; пропозиції щодо поліпшення проведення подібних заходів виховної роботи зі студентами взагалі.